

Redovisning av projektet Utveckling Åsbro

Slutredovisning delaktivitet "Utveckling Åsbro"

Projekt M 2011 – 0038

ANSVARIGA: Åsbro Intresseförening

KONTAKTPERSONER: Staffan Korsgren 070–55 60 757

och Klas Folenius 070–344 16 97

Innehåll

Bakgrund till projekt Utveckling Åsbro	3
Vad ville vi med projekt Utveckling Åsbro?	4
1. Omställning till ett ekologiskt hållbart samhälle med hög andel lokalt producerad el	5
2. Distriktssköterska/BVC och familjecentral	7
3. Nya vandringsleder och cykelvägar	8
4. Fisketurism med båtuthyrning	9
5. Allaktivitetshus	10
6. Marknadsföring av Åsbro för ökad inflyttning	11
7. Levandegöra och bevara kulturhistoriska värden	12
8. Allmänna kommunikationer	12

Bakgrund till projekt Utveckling Åsbro

För några år sedan initierade Askersunds kommun ett planarbete där man bjöd in allmänheten till att göra förslag till förnyade översiktsplaner för centralorten respektive kommunens mindre samhällen. Att erbjuda alla kommuninvånare som ville att vara med i arbetet var ett led i ett demokratiprojekt. Arbetet med översiktsplanen drevs i studiecirkelform och pågick i ungefär ett år.

I Åsbro flöt planarbetet på väldigt bra. I takt med att vårt förslag till översiktsplan växte fram och kunskap förvärvades växte intresset för Åsbro som samhälle hos studiecirkeln medlemmar. Nya kontakter mellan Åsbros invånare knöts också genom studiecirkeln.

Många i studiecirkeln blev så intresserade av lokalt utvecklingsarbete att man ville jobba vidare med dessa frågor även efter det att studiecirkeln avslutats. Som ett naturligt led i detta bildades år 2010 en partipolitisk, lokal aktionsgrupp – Åsbro Intresseförening. Åsbro Intresseförening har seglat i medvind under sitt första levnadsår. Många har engagerat sig och jobbat hårt för bygdens utveckling.

Föreningen har stora planer och driver många projekt. För att komma vidare har vi med hjälp av stöd från Leader undersökt potentialen i åtta olika frågor under projektnamnet Utveckling Åsbro. Resultatet redovisar vi här.

Åsbro 2011 11 30

STAFFAN KORSGREN

KLAS FOLENIUS

Vad ville vi med projektet Utveckling Åsbro?

Genom att göra Åsbro till ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart samhälle tror vi att det skulle bli en attraktiv ort att bosätta sig på. Därför var vår projektidé följande:

”Vi vill skapa en välgrundad och välförankrad vision av hur Åsbro skall se ut i framtiden och vägen att nå dit. Vi vill genom olika projekt utveckla Åsbro till ett ekologiskt uthålligt samhälle med en ökad befolkning vilket skulle ge underlag för bibehållen eller ökande befolkning.”

För att strukturera våra idéer och bedöma realismen i dessa valde vi att prioritera åtta projekt. Vi har jobbat med dessa under ett halvt år och arbetsgruppen har bestått av ett tiotal ortsbör.

Resultat av projektet

Vår huvudmålsättning med projektet var att undersöka hur man kan få fler att bosätta sig i Åsbro. Det är viktigt för Askersunds kommun som helhet att vända sin negativa befolkningstrend. Åsbro var den enda orten i kommunen som enligt SCB hade en positiv befolkningsutveckling 2010. Vi är övertygade om att det finns möjlighet att öka inflyttningen ytterligare. Grannkommunen Hallsberg är inne i ett extremt expansivt skede just nu och vi tror att många som kommer att söka jobb i nya verksamheter där är intresserade av att bosätta sig i Åsbro.

På energi- och hållbarhetsområdet utökade vi projektet till att inte bara omfatta satsningar på förnyelsebar energi, utan även på ekologisk odling och ekologisk byggnation. Detta har resulterat i att Askersunds kommun planerar att i kommande översiktsplan avsätta mark för detta. Vi avser att starta studiecirkel under våren för att lära oss mer om odling och byggnation.

Intresset för produktion av förnyelsebar energi är fortfarande stort och vi planerar att starta en inköpsförening och marknadsföra villabaserade solcellsanläggningar.

Vi har fört samtal med kommunen och tittat på några möjliga platser för den andelsägda solenergi-park vi planerar för.

Vår bedömning är att Utveckling Åsbro har startat något som har förutsättningar att utveckla sig till det vi skrev i vår ansökan – att Åsbro blir ett attraktivt samhälle byggt på ekologisk uthållighet.

På www.asbrointresseforening.se har vi kontinuerligt informerat om hur projektet har utvecklats. Vi har arrangerat ett antal offentliga möten och under Framtidsveckan presenterade vi våra projekt för allmänheten i en utställning. Kontakterna med massmedia har resulterat i god teckning av vad vi diskuterat i de olika projekten.

Vår bedömning av resultatet är att det är lovande på flera områden varför vi avser att komma in med projektansökningar för flera delprojekt.

1. Omställning till ett ekologiskt hållbart samhälle med hög andel lokalt producerad el

Vi kände att vi behövde lära oss mer om lokal elproduktion och bjöd in Johan Ehrenberg från "Egen el" till ett stormöte i Tallbackskyrkan. Hela 164 personer kom och lyssnade på ett mycket intressant föredrag.

Mötet följdes upp med en studieresa till Katrineholm och en guidad tur bland solceller och vindkraftverk på demonstrationsanläggningen "El-kullen". Resan lockade lockade 25 personer.

Under hösten har Johan Ehrenberg och ett annat företag tagit fram offerter på "solcellspaket" till villaägare. Intresset för detta bedömer vi som stor. Vår avsikt är att starta en inköpsförening med syfte att samordna inköpen av solceller, underlätta monteringen och på så vis möjliggöra för villaägare att ta steget att investera i solpaneler.

Politiskt påverkansarbete har skett för att få ett beslut i riksdagen om nettodebitering av el.

Solkraft

För dem som inte har möjlighet att själv ordna med elproduktion har vi arbetat med att starta en förening som skall bygga och driva en andelsägd solcellspark. Vi besökte Sala-Heby Ekonomisk förening och studerade deras anläggning och fick också träffa hela deras styrelse för kunskapsutbyte. Tanken är att en sådan park skall anläggas så den syns bra och på det sättet blir något av Åsbros signatur. Idén har presenterats för Askersunds kommun som är mycket entusiastisk till projektet. Vi har inlett samtal om att få arrendera eller låna mark av kommunen för anläggningen.

En annan studieresa har gått till Glava Energy Centre och Swemodule i Arvika. Vi fick se deras produktion av solceller och vår ökade vår kunskap kring detta ökade avsevärt. Där framkom det att den ekonomiska krisen i Europa slår mycket hårt mot företagen som producerar solceller vilket gör att det nu finns möjlighet till att få mycket pressade priser vid inköp.

Svårare har det varit att engagera elbolagen att köpa överskotts-el men vi har vi noterat ett ökande intresse från elbolagen. Många elbolag ser det som bra marknadsföring att synas i sådana sammanhang. Eon har förklarat sig villiga att ansluta solcellsparken till sitt befintliga nät i Åsbro och har lämnat offert på inköp av den producerade elen.

Inspirations- och demonstrationsanläggning

Tanken är att det markområde som vi tilldelas för solcellsparken även skall kunna rymma en utställningspark för olika alternativa energikällor.

Ekologisk odling och ekobygge

Under projektets gång framkom behovet av mer kunskap om ekologisk odling respektive ekologisk byggnation. För att förkovra oss bjöd vi in ekoarkitekten Bertil Thermaenius till en kväll då han bland annat berättade om grunderna för permakultur.

Fortbildning inom dessa ämnen tror vi är en viktig del i ansträngningarna att göra Åsbro till ett mer ekologiskt hållbart samhälle. Ett tiotal personer har anmält en önskan om att delta i en studie-cirkel om permakultur och ekologisk byggnation. Vi har tagit in offerter på sådana utbildning från ABF, Vuxenskolan och Esbjörn Wandt (Holma, Skåne). I alla tre fallen blir kurserna tyvärr väldigt dyra.

Ekoby

Det finns ett intresse att bygga en ekoby i Åsbro. Askersunds kommun ställer sig positiv till att avyttra mark för detta ändamål.

Slutsats

Egenproducerad sol-el

Vi anser att vår studie visar att det finns både intresse och förutsättningar för att realisera vår vision om lokal elproduktion. Vi tror både att en solcellspark är möjlig att förverkliga och att vi kan köpa in solcellspaneler till villaägare genom en inköpsförening.

Inspirations- och demonstrationsanläggning

Vi kommer att utveckla detta och återkomma med en mer detaljerad projektansökning.

Ekoby

Detta projekt drivs av privata intressenter. Intresseföreningen håller sig informerad om utvecklingen och kan tänka sig att hjälpa till att driva projektet framåt om det behövs.

Möte med Ingrid Fries Hansson, ordförande i Nämnden för primärvård och folktandvård

2. Distriktssköterska/BVC och familjecentral

God service en av nyckelfaktorerna för att locka nya invånare. Distriktssköterska på orten motiveras också av ett minskat antal bilresor till vårdcentralen i Askersund mindre krångel med färdtjänstresor för de äldre.

Ett öppet möte med ansvarigt landstingsråd har hållts kring möjligheten att få distriktssköterskemottagning/BVC i Åsbro. Flera möjliga lösningar så som mobil verksamhet, utlåning av sköterska från Askersund och mottagning i privat regi nämndes.

Familjecentral

Askersunds kommun har drivit ett projekt med en kommunal servicecentral med familjecentral i Hammar. Projektet fullföljdes inte utan avslutats i ett tidigt skede. Idén är för bra för att inte leva vidare på annan ort varför vi gärna vill prova detta i Åsbro.

Lokaler

Vi har kontaktat Tallbackskyrkans styrelse med en förfrågan om man kan tänka sig att hyra ut lokaler för distriktssköterska/BVC och familjecentral. Även andra möjligheter till lokaler undersöks.

Slutsats

Behovet av distriktssköterska/BVC och familjecentral i Åsbro bedöms som stort. Vi kommer att arbeta vidare för att förverkliga att denna service kommer till stånd. En arbetsgrupp bestående av representanter från Åsbro Intresseförening och pensionärsorganisationerna är tillsatt för att utreda de olika möjligheterna för en lösning gällande distriktssköterska/BVC.

Askersunds kommun ska tillfrågas om möjligheterna att öppna en familjecentral i Åsbro.

3. Nya vandringsleder och cykelvägar

Vi har rekognoserat och märkt ut en ny vandringsled på 8 kilometer runt Snårsjön med ett par möjligheter till kortare alternativ. Med hjälp av Nerikes Skogskarlar har vi kunnat dra leden förbi tio ödetorp. På detta sett levandegör vi vår lokala historia vilket är ett av våra mål. Vi gör också Askersunds kommun mer attraktiv som besöksort.

Vi har fått tillstånd av Länsstyrelsen att dra leden genom naturreservatet Viken. Som motprestation har Åsbro Intresseförening tagit på sig tillsynsansvaret för reservatet.

Samarbetspartners

- Askersunds Turistbyrå (marknadsföring)
- Sommargården Talludden (marknadsföring och övernattnig)
- Per Olofsgården (marknadsföring och övernattnig)
- Länsstyrelsen (tillståndsgivning, text om reservatet)
- Sveaskog (tillståndsgivning)
- Askersunds Arbetsmarknadsenhet (tillverkning av informationsstolpar)
- Nerikes Skogskarlar (text om torpen)
- En privat markägare (markupplåtelse)

Slutsats

Projektet med vandringsleden är fullt genomförbart. Arbetet med själva leden är till stor del redan klart. Det återstår att producera en karta/broschyr över leden och en offert på detta har tagits in. Skogskarlarna har gett oss tillstånd att publicera material om ödetorpen från sin bok och Länsstyrelsen bidrar med text om naturreservatet. Bidrag för finansieringen av layout och tryck ska sökas.

Cykelleder

Projektet med cykelvägar lades ner eftersom det redan finns ett antal cykelleder och ytterligare en håller på att projekteras i ett annat Leader-projekt i närheten.

4. Fisketurism med båtuthyrning

Fiske

En träff som Nyköpingås Vattenvårdsförbund inbjudit till medförde att en arbetsgrupp bildades för att slå vakt om Tisarens vattenkvalitet där fisketurismen kommer in som en viktig framtidsfråga. Intresseföreningen är representerad med två representanter i arbetsgruppen.

Båtuthyrning och hamn

En omfattande sanering av förorenad mark vid det gamla impregneringsområdet vid Tisarens strand projekteras. Vår dröm är att anlägga en småbåtshamn i den vik som bildas när all förorenad jord eventuellt avlägsnas. I samarbete med Tisarens Fiskeförening skulle vi då även anlägga en brygga med båtuthyrning och fiskekortsförsäljning.

Slutsats

Arbetsgruppen kring Tisaren har inte haft något möte ännu.

Projektet med båtuthyrning och hamn är avhängigt av hur det går med saneringen. Vi bevakar hur det går med den saken men utgången är oviss och utredningen kommer att ta lång tid.

Stationshuset i Åsbro

5. Allaktivitetshus

Att skapa goda möjligheter för möten är viktigt. Med tillgång till en föreningslokal skulle nya möjligheter öppna sig och Åsbro Intresseförening skulle kunna arbeta ännu mer effektivt med att utveckla Åsbro mot ett långsiktigt ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle. Detta utvecklingsarbete stöder indirekt hela Askersunds kommun.

Stinas stuga

Stugan förfaller och vi har diskuterat dess framtida användning med kommunen som äger fastigheten. Vi har inte fått svar på om stugan kan renoveras och upplåtas för föreningsverksamhet.

Åsbro Station

Kommunen kommer eventuellt att lägga ut det gamla stationshuset för försäljning. Vi önskar att kommunen behåller huset och upplåter det som ett föreningshus där man till exempel kan driva kafé och ungdomsfritidsgård, arrangera kurser och andra arrangemang.

Bygga nytt allaktivitetshus

Detta har vi inte utrett. Det verkar vara förnuftigare att nyttja befintliga lokaler.

Samarbetspartners

Allmänna Arvsfonden
Askersunds kommun
Boverket
JAK Medlemsbank
Föreningen Folketshus- och Parker
Länsstyrelsen

Slutsats

Åsbro Station känns som den bästa lösningen. Vi bevakar ärendet i Askersunds kommun.

6. Marknadsföring av Åsbro för ökad inflyttning

Vi har fundera mycket på hur visionen om Åsbros framtid ska se ut och hur den ska kommuniceras. Vi vill att Åsbro ska vara känt som ett attraktivt ställe att bo på speciellt för barnfamiljer. Vi vill att Åsbro skall präglas av ekologisk uthållighet.

Seniorboende

För att frigöra villor för yngre familjer men behålla seniorenna i kommunen har intresseföreningen arrangerat två öppna möten med inriktning på boende för äldre. Askersunds bostäders vd Anders Gustafsson och arkitekt Stefan Bofelt har presenterat olika förslag till seniorboenden.

Peter Letskog från ÅV-bygg har visat ett konkret förslag på nybyggda parhus. Det förslaget har fått bygglov och beräknas starta snart.

Byggklara tomter

Askersunds kommun arbetar med en ny översiktsplan för Åsbro och i det arbetet är intresseföreningen delaktig. Vi hoppas att det 2012 finns en färdig översiktsplan så att Åsbro kan möta det förväntade intresset av nybyggnation och ökad inflyttning. Vi har tillsammans med planarkitekt Tobias Jansson under en hel dag vandrat runt i Åsbro och tittat på lämpliga områden för småhusbyggnad.

Slutsats

Vi behöver ta fram en strategi kring hur varumärket Åsbro ska byggas och hur marknadsföringen överlag ska gå till. För att klara detta behöver vi ekonomiskt stöd.

En Åsbrodag i samarbete med det övriga lokala föreningslivet och näringslivet planeras under Framtidsveckan i oktober 2012.

7. Levandegöra och bevara kulturhistoriska värden

Den torpvandring som beskrivits i punkt tre är en del i detta.

Slutsats

Lerbäckers Hembygdsförening tar ett stort ansvar i detta varför vi inte engagerat oss mer i det.

8. Allmänna kommunikationer

Vid ett av våra möten presenterades projektet Mobilsamåkning som fick pris för årets landsbygdsinnovation. På mötet var även representanter från kommun och Länstrafik var närvarande. De närvarande visade ett stort intresse för projektet. Åsbro Intressförening avser att gå vidare med detta i samarbete med andra mindre tätorter i kommunen. Vi tror att tillgång till transport är en förutsättning för att många skall kunna bo på landsbygden.

Resecentrum

Åsbro Intressförening har fört en fortlöpande kommunikation med Länstrafiken och Askersunds kommun för att få till stånd en tågförbindelse från Åsbro och i första hand norr ut. Trafikverket planerar för utbyggnad till dubbelspår mellan Degerön och Hallsberg och vi har till Länstrafiken framfört önskemål om ett resecentrum i Åsbro för övergång mellan tåg och buss.

Slutsats

Vi avser att ta kontakt med andra byar och underöka möjligheterna att prova Mobilsamåkning.

Vi arbetar vidare med att bevaka kollektivtrafiken i stort eftersom vi bedömer det som en angelägen fråga.